

Сумський державний
університет –
провідний вищий
навчальний заклад
Сумщини

Єдина Країна
Єдина Страна

QS STARS
RATED FOR EXCELLENCE
2014

RANKED
WORLD
UNIVERSITY
RANKINGS
2014/15

Сумський державний університет на четвертій позиції серед українських вишів увійшов до ТОП-700 університетів світу згідно з рейтингом QS WUR 2014/15. СумДУ – перший в Україні, оцінений трьома зірками за відповідність світовим стандартам та п'ятьма зірками за якість і доступність навчання, онлайн-технології навчання та соціальну спрямованість діяльності (міжнародний аудит QS Stars)

Лютий-березень. 2015 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 2-3 (352-353)

РАЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВАГОМИЙ УСПІХ

У середині березня в Києві СумДУ представив свої науково-освітні досягнення на VI Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2015» і отримав Гран-прі в номінації «Лідер вищої освіти», а також сертифікат якості наукових публікацій. Презентували наш університет проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародної діяльності та технічного забезпечення СумДУ **Володимир Любчак** і начальник центру вебо-метрії та веб-маркетингу **Дмитро Фільченко**. Успіх

СумДУ тим більш вагомий, що, крім українських навчальних закладів різних рівнів і напрямів та наукових установ і підприємств, у виставці взяли участь заклади й агенції з Польщі, Латвії, Литви, Словаччини, Естонії, Швейцарії, Франції, Великобританії, Канади, США та Молдови.

На церемонії урочистого відкриття виставки експозицію СумДУ особливо відмітив президент Національної академії педагогічних наук України **Василь Кремень**, який, будучи ще й президентом Студентської спортивної спілки України, відвідав нещодавно спортивне свято СумДУ «Освіта, спорт, кар'єра», що відбулося з нагоди ювілею університетського спортивного клубу. На думку шановного гостя: «Сумський державний університет уже сьогодні є серед провідних університетів України, а в майбутньому досягне ще більшого, тому що зміни відбуваються в контексті долучення української вищої школи до європейських стандартів...» Прощаючись, він побажав університету продовжувати обраний шлях, досягати ще кращих результатів.

Презентація в Торговій палаті Сумщини – с.3.

«Талант – International» – с.8.

ВІРТУАЛЬНІ ПАЦІЄНТИ – ГАРАНТІЯ ЯКІСНОГО ЛІКУВАННЯ РЕАЛЬНИХ

З кожним роком СумДУ все більше розширює напрямки міжнародної діяльності, тримаючи курс на інтеграцію до європейського простору вищої освіти. Успішно реалізуються програми ЄС ErasmusMundus, програма ім.Фулбрайта, стипендії Німецької служби академічних обмінів DAAD, стипендії китайського уряду, програма обміну UGRAD, навчання у літніх школах та багато інших. Про них постійно інформують і сайт університету, і сайти факультетів та кафедр, а також газета «Резонанс». У цьому номері пропонуємо читачам розповідь про один із восьми проектів «Темпус», що має назву «Впровадження інноваційних навчальних стратегій у медичній освіті та розвиток Міжнародної мережі національних навчальних центрів».

За інформацією начальника відділу міжнародного співробітництва СумДУ **Костянтина Кириченка** тривалість проекту три роки, його координатором є Університет Св. Георга (м. Лондон, Великобританія), загальна мета – впровадження інноваційних навчальних стратегій у медичній освіті в країнах-партнерах, серед яких, крім вишів із Казахстану та Грузії, два українські заклади – Сумський державний університет і Запорізький державний медичний університет. Реалізація проекту передбачає модернізацію медичних навчальних програм з використанням інтерактивних сценаріїв методу проблемного навчання, а також створення мережі медичних центрів для впровадження, контролю та управління інноваціями у сфері медичної освіти, вдосконалення системи контролю знань у напрямку потреб клінічної практики тощо.

Більш детально про сутність проекту і його реалізацію розповів заступник директора Медичного Інституту з навчальної роботи **Андрій Лобода**:

– Не секрет, що традиційна система медичної освіти в Україні складається з лекцій та практичних або лабораторних занять зі студентами, її стрижнем, центральною фігурою є викладач. Проблемно-орієнтоване навчання (PBL), що впро-

ваджується згідно з метою проекту, центральною фігурою освітньої моделі робить студента. Роль викладача за такої умови зводиться до створення проблемних ситуацій у віртуального пацієнта, тобто можливих і в реальній практиці, які студенти (група з 6-7 осіб) вирішують самостійно, працюючи єдиною ко-

мандою без підказок викладача, внаслідок чого відбувається творче оволодіння професійними знаннями, навичками та вміннями.

Програму 1,5-річного навчання за проблемною технологією з використанням клінічних випадків (кейсів), наданих університетом Св. Георга, включено в 2-й (два семестри) і 3-й (один семестр) роки навчання наших студентів. За досить короткий термін вдалося інтегрувати в навчальну програму елементи проблемно-орієнтованої моделі освіти, тож реалізація проекту вже почалася. До навчання залучено дві експериментальні групи студентів. Одна з них складається з випускників медичних училищ, інша – зі студентів, які вступили до СумДУ після закінчення школи, що дасть можливість порівняти кінцеві ре-

зультати обох груп і адаптувати навчальну програму до загальної аудиторії в подальшому.

Новостворена експериментальна програма дозволить готувати нове покоління фахівців, у яких значно раніше почне розвиватися клінічне мислення, краще засвоюватимуться професійні навички, сформується потреба постійно навчатися, професійно зростати тощо. За рахунок проекту планується придбання сучасного обладнання, облаштування навчальних кімнат, відкриття спеціалізованого навчального центру...

Другокурсник і учасник однієї з експериментальних груп **Іван Савостьянов** розповів, як сприймається проблемно-орієнтована модель навчання студентами:

– Усе нове не завжди гарне, але це не про модель PBL, яка має чимало переваг. По-перше, вона студентоцентрична, що примушує нас бути значно відповідальнішими у ставленні до навчання, співгрупників та пацієнтів, нехай і віртуальних. По-друге, викладач (тьютор) не стиснений так рамками навчальної програми, як при традиційній освітній моделі, має більший простір для проявів креативності, своєрідного «маневру» і при створенні проблемної ситуації, і при пошуку порад та «підказок» студентам. Певен, що тепер йому не менш цікаво навчатися, ніж нам навчатися.

PBL ґрунтується на виявленні проблеми, генерації ідеї, скрупульозному вивченні навчальної клінічної ситуації. При цьому вивчаються всі дискурси власних знань, а якщо їх недостатньо, то єдина команда, якою є група, приїде на допомогу й правильне рішення буде знайдено. Колективний розгляд теми і аналіз проблем пацієнта, вибір правильної серед альтернативних версій обстеження та лікування розвиває, як це не парадоксально, індивідуальні здатності та фахові можливості кожного. Вважаю, що мені й моїм одногрупникам просто пощастило стати першопрохідцями в такій цікавій та корисній справі.

КОНЦЕПЦІЇ МАЙБУТНЬОГО В ТЕПЕРІШНЬОМУ ЧАСІ

Із 2014 року в університеті успішно впроваджується інноваційний проект **OpenCourseWare СумДУ** («OCW-СумДУ») (<http://ocw.sumdu.edu.ua>), аналогів якому в Україні не існувало. Його основні завдання – систематизація, структурування та представлення у веб-просторі навчально-методичного забезпечення дисциплін, підвищення якості навчального контенту завдяки принципам відкритого до них доступу, забезпечення можливості гнучкого пошуку навчально-методичних матеріалів за різними параметрами тощо. «OCW-СумДУ» надає широкі можливості різним категоріям користувачів: абітурієнтам – ознайомитися з дисциплінами обраної спеціальності, студентам – отримати доступ до якісних навчальних матеріалів у різних формах та варіантах, викладачам – оприлюднити свої методичні розробки, створювати навчальні матеріали спільно з колегами, підвищити якість навчальних матеріалів шляхом їх всебічного обговорення широкою спільнотою користувачів Інтернету. З проханням більш детально розповісти про відкритий освітній ресурс редакція звернулася до директора організаційно-методичного центру технологій електронного навчання **Юрія Зубаня**.

– Тришки історії. Відкриті публікації в Інтернеті матеріалів навчальних курсів започатковані ще у 2001 р. Массачусетським технологічним інститутом (MIT) – «MIT OpenCourseWare». Концепція відкритих освітніх ресурсів, тобто розміщених у вільному доступі або таких, що дозволяють їх вільне використання чи доопрацювання, знайшла світову підтримку: більш ніж у 40 країнах майже 300 організацій запровадили аналогічні проекти, що 2005 року об'єдналися в OpenCourseWare Consortium (<http://www.oec consortium.org>).

Застосування моделі OCW є гнучким і технологічним рівнем оприлюднення навчально-методичних матеріалів. Традиційне розміщення електронних версій друкованих видань (методичних вказівок, підручників, посібників) на сайтах та сторінках підрозділів або каталогів бібліотек та репозитаріїв більш обмежене в можливостях структурованого подання матеріалів, їх контекстного пошуку та вдосконалення і, як правило, використовуються для разового оприлюднення, розвиток і зміна цих матеріалів не передбачаються.

За більш ніж 12-річну історію існування дистанційної форми навчання в СумДУ нашими фахівцями створено унікальну платформу

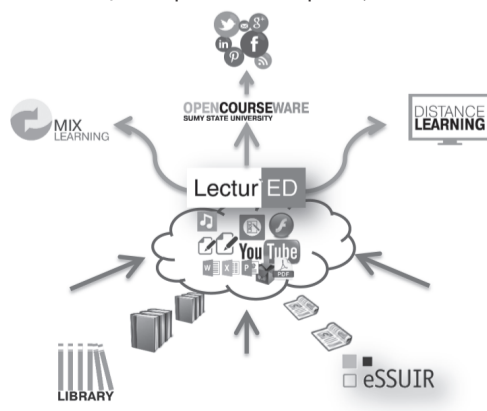
дистанційного навчання «Salamstein», розроблено понад 550 дистанційних курсів, що містять 770 віртуальних тренажерів, лабораторних робіт та інтерактивних демонстрацій, створених засобами Flash-технології, понад 60000 тестових завдань, майже 2000 віртуальних Java-тренажерів, більш ніж 4000 завдань для самостійної роботи, понад 300 навчальних відео-об'єктів. До значної частини дистанційних курсів уже декілька років як відкрито вільний доступ.

Минулого року СумДУ почав реалізацію власної системи відкритих освітніх ресурсів, що дозволяє створювати й оприлюднювати цілі колекції навчальних матеріалів для дисциплін, що можуть включати як окремі навчальні об'єкти, так і різні їх комбінації: теоретичні матеріали,

методичні вказівки, відео- й аудіо-матеріали, тести, інтерактивні практичні завдання, віртуальні симулятори, форуми, дискусії, відкриті завдання тощо. Колекції навчальних матеріалів можуть містити як спеціально створені об'єкти, так і окремі файли, посилання на існуючі матеріали електронного каталогу бібліотеки СумДУ (<http://lib.sumdu.edu.ua>), інституційного репозитарію СумДУ (<http://essuir.sumdu.edu.ua>), а також на сторонні навчальні веб-ресурси.

Реалізована єдина програмно-інформаційна модель подання навчального контенту дозволяє здійснювати пошук матеріалів за різними параметрами, подавати матеріал у зручному для студента вигляді, експортувати його у формі дистанційного курсу до навчальної платформи дистанційного навчання (<http://dl.sumdu.edu.ua>), інтегрувати матеріали зі всесвітніми агрегаторами відкритих навчальних ресурсів, зокрема консорціуму <http://www.oec consortium.org>. Крім того,

будь-хто із бажаючих може створювати навчальний контент засобами відкритого конструктора навчальних матеріалів «Lectur'ED» (<http://elearning.sumdu.edu.ua>). Для організації змістовного обговорення опублікований навчальний контент може бути поширений у різних соціальних мережах. Інші

БЕЗЛІЧ ДИВІДЕНДІВ ІЗ РІЗНИХ НАПРЯМІВ

Завдяки активній участі СумДУ в проєкті ЄС TEMPUS SUCSID «Створення міжуніверситетських стартап-центрів для студентської інноваційної діяльності» (<http://sucid.competence.in.ua>) створено університетський стартап-центр «New Generation», який обладнано комп'ютерною технікою, є також і планшети, і мультимедійне обладнання (аудиторія Ц-227). Студенти проходять тут навчання у плотних групах, розвивають власні стартап-проєкти.

Уже команда

Довгої: «Уперше в житті пишу на таку тему. Тиждень курсів «Лідерство й формування команди» став для мене надзвичайно цікавим. Їх інформативність, організованість відмінні. Потрапила на них випадково, але жодної миті про це не пошкодувала. Це були не формальні лекції, а живе інтерактивне спілкування із залученням різноманітних ігор, гарячих суперечок, азартного пошуку рішень та

Робочий момент

глибоких інсайтів. Щирий респект організаторам і тренерам за творчу атмосферу! А група у нас виявилася реально крутою. Усі різні, не форматні, зі своїми креативними цілями та мріями. Проте за

тиждень ми насправді відчули себе командою. Хто не знайомий із цими курсами – раджу! Отримаєте безліч дивідендів з різних напрямів...»

Розвитку набуває і партнерство стартап-центру з підприємцями області. У середині березня відбулася перша міська зустріч молодих стартапів міста з потенційними інвесторами у приміщенні Торгово-промислової палати Сумщини. Наші стартапи змогли достойно представити власні проєкти й посіяти надію на

Презентація проєктів

позитивні зрушення в економіці. Результат – позитивний настрій, нові контакти й цікаві пропозиції. Презентовано 5 студентських проєктів, зокрема «Студія дизайну 7D», розробка мобільного додатка за клінічними протоколами МОЗ «StarAD», розробка телевізійної версії ділової гри студентів на підприємствах, розробка власного 3D-принтера, «Сонячна енергія Solar Power». Наразі дані проєкти беруть участь у все-

українських та міжнародних конкурсах проєктів та наукових робіт.

Також нещодавно відбулася координаційна зустріч учасників проєкту в університеті

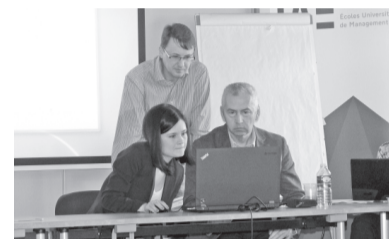
Ознайомлення з обладнанням

Монпельє 2 (Франція), яка зібрала представників університетів із Молдови, України, Білорусі, Великобританії, Португалії. Від СумДУ брали участь координатор стартап-центру Андрій Півень та керівник групи грантових програм відділу міжнародного співробітництва Олена Горобченко, які успішно прозвітували про розвиток стартап-центру нашого університету. Крім того, домовилися про організацію в СумДУ наприкінці квітня презентаційного заходу «Краш-тест стартапів» за участі представників міжнародної команди проєкту.

За словами проректора з науково-педагогічної роботи, міжнародної діяльності та технічного забезпечення Володимира Любчака такі проєкти, як TEMPUS SUCSID, до-

зволяють повноцінно інтегруватися в європейський науково-освітній простір, допомагають розширити партнерство із провідними університетами Європи, підтримують мобільність викладачів та студентів, надають університету доступ до сучасного технічного обладнання.

Як повідомив координатора стартап-центру й начальник центру комп'ютерних технологій СумДУ Андрій Півень, цей проєкт об'єднує зусилля фахівців та викладачів університету, представників бізнесу, громадських організацій до реалізації заходів, що сприятимуть інтелектуально-

В університеті Монпельє

му і творчому співробітництву студентів та молодих науковців у сфері розроблення стартап-проєктів з використанням сучасних ІТ-технологій, надає технічні та програмні ІТ-ресурси для спільної роботи стартап-команд, удосконалює навички ведення та розвитку інноваційного бізнесу, впроваджує креативний досвід європейських країн тощо.

МІКС ЕКОНОМІКИ І ТЕОРІЇ СВІТОБУДОВИ
ВІД ЛЕОНІДА МЕЛЬНИКА

(лекція в рамках проєкту Жана Монне від Єврокомісії)

Усі, хто цікавиться ідеями В.І.Вернадського та його послідовників, мали змогу відвідати зустріч «Вернадські слухання», що пройшла нещодавно в Сумській обласній універсальній науковій бібліотеці. Ведучим і головним спікером події став завідувач кафедри економіки та бізнес-адміністрування СумДУ доктор економічних наук, професор Леонід Мельник. Ключовою темою обговорення стали ідеї В. Вернадського про формування ноосферного середовища у Євросоюзі та Україні. Доповідач також представив свою нову монографію «Триалектичні основи управління розвитком економічних систем».

Одна із ключових ідей великого вченого В.І. Вернадського пов'язана з формуванням на планеті єдиного ноосферного середовища, екосистемного мислен-

гетичного аналога Інтернету). Ця мережа буде спрямована на збір енергії від мільйонів екологічно чистих джерел (сонячних батарей, вітряків, біогазових

вання нових видів солідарної економіки, де змагання може набувати нових соціальних форм у сфері креативної економіки.

У лекції також ішла мова про перспективи розвитку «зеленої» економіки та «зеленої» енергетики в Україні. Країна повинна поступово переходити від «бурої» економіки, що орієнтується на переробку невідновних (викопних) природних ресурсів, до «зеленої» економіки, яка базується на використанні відновних природних ресурсів. Локомотивами такої економіки повинні стати органічне землеробство, «зелена» енергетика, ІТ-технології, або ІТ-виробництво, рекреація та креативна економіка. Вже сьогодні Україна має надзвичайно перспективні можливості для цього.

Леонід Григорович закінчив зустріч такими словами: «Перетворити нашу економіку ми зможемо лише перетворивши себе». І хоч його книга має наукове економічне спрямування, міститься у ній і багато цікавої інформації щодо світобудови загалом, тому почитати її варто навіть людям далеким від економіки. Тим паче, що «Триалектичні основи управління розвитком економічних систем» є у вільному доступі – Л. Г. Мельник подарував книгу бібліотеці.

Алла Треус, ЖТМ-41

Вернадський відкрив закономірність: живі істоти здатні збільшувати упорядкованість там, де вони перебувають, бо не розсіюють енергію. Таке твердження заперечує друге начало термодинаміки. Яким чином це відбувається? – відповідь на запитання й намагався знайти у своїй книзі Леонід Мельник.

Учений дійшов висновку: існує три феномени – три начала: матеріально-енергетичне, інформаційне, синергетичне. У їх ефективній взаємодії полягає триалектичний механізм, що створює світ. Є й четвертий феномен – відтворення цих трьох начал у кожному з нас.

ня, тобто сфери знань синергетичної взаємодії окремих народів та мирного співіснування. Професор навів приклади кроків, що здійснюються для формування такої сфери в Європейському Союзі. Одним із найбільш яскравих є створення на теренах ЄС єдиної енергетично-інформаційної системи EnerNet (енер-

установок, гідроелектростанцій) і працюватиме як гігантське всеєвропейське підприємство, що поєднає мільйони виробників та споживачів енергії, забезпечуючи їм економічну вигоду, екологічну користь та найбільш ефективні режими роботи. На зміну жорсткій капіталістичній конкуренції йде форму-

■ ГЕНДЕР

8 БЕРЕЗНЯ:
РОЗВІНЧАННЯ
СТЕРЕОТИПІВ

Здавалося б, яке романтичне свято 8 Березня – море квітів, подарунки та лагідні слова на адресу представниць прекрасної статі... Але в чому справжня суть цієї визначальної дати? Відповіді можна, занурившись у глибини історії.

Усе почалося в далекому 1857 році, коли нью-йоркські текстильниці влаштували «марш порожніх каструль», мета якого полягала в досягненні рів-

ноправ'я жінок і чоловіків та поліпшенні умов праці. Пізніше традицію буремного ХІХ століття продовжила одна з лідерок міжнародного соціал-демократичного руху Клара Цеткін – запропонувала, користуючись прикладом американських робітниць, обрати день, який буде повністю присвячений розгляду проблем жіноцтва. Офіційно ця ідея втілена в життя задовго після смерті активістки. У 1975 році Організація Об'єднаних Націй визнала 8 Березня Міжнародним днем боротьби за права жінок і міжнародний мир.

Тож чому б і нам не відзначати це свято, як належить? Не лише радіти подарованим тюльпанам, а й робити нові кроки у вихованні цивілізованих громадян, які вміють руйнувати стереотипи щодо місця жінки в суспільстві. З цією метою напередодні свята в СумДУ за ініціативи гендерного ресурсного центру відбувся інформаційно-просвітницький футквест під назвою «Спортивне гендерне орієнтування».

Ідея заходу – спонукати учасниць і учасників до критичного переосмислення існуючих гендерних стереотипів. Як зазначив ведучий тренер заходу Сергій Король: «Цьогоріч, відійшовши від традиційних рамок проведення свята й звернувши увагу на історичний аспект Міжнародного жіночого дня, ми пра-

гнули привернути увагу молоді до шкідливості певних стереотипів, пов'язаних з особистими якостями і поведінкою чоловіків та жінок...».

У заході взяли участь студенти факультетів юридичного та ІФСК: 6 пар учасників пройшли 7 баз із випробуваннями. На кожній базі команди мали виконати завдання, продемонструвавши вміння маневрувати між стереотипами. Приміром, розподілити риси характеру на суто чоловічі чи жіночі, напи-

сати рецепт манної каші та одягти ляльку в комбінезон тощо. Учасники мали змогу зрозуміти, що стереотипи, які склалися в суспільстві, інколи не дають нам змоги дивитися на речі об'єктивно. Адже немає чоловічих чи жіночих рис – є риси, які виховують у собі незалежно від статі; зачіска (особливо тепер) уже не свідчить про статеву приналежність, а манну кашу зможе зварити не лише вміла господиня, а й справжній чоловік: «З дитинства мені нав'язували думку, що домашнє господарство чи турбота про дітей – це винятково жіноча робота. Взавши участь у футквесті, я зрозумів, настільки помилкові твердження засіли у моїй голові. Адже ми давно живемо у цивілізованому суспільстві, а не за часів кам'яного віку. Сьогодні й чоловіку не буде зайвим знати, як зварити манну кашу чи одягти малюка», – говорить учасник заходу, друкурник спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю» Артем Штанько.

Тож перший крок у руйнуванні традиційних стереотипів Міжнародного жіночого дня зроблено. Організатори заходу сподіваються, що наступного року футквест набере обертів і до гендерного орієнтування долучаться представники всіх факультетів.

**Людмила Герман
та Вікторія Бардак,
МДм-41**

Фундаментальною потребою душевно здорової особистості є потреба кохати й бути коханим. Але мало хто замислюється над тим, що відповідальність – поряд із турботою і захищеністю – є однією зі складових любові.

Нещодавно в Конотопському інституті СумДУ відбувся семінар-тренінг «Майбутнє варто планувати» в рамках проекту «Збережи життя», який проводиться ГО «Інтелект Сумщини» та СумДУ за підтримки USAID у рамках програми «Здоров'я жінок України». Захід наголошував – кохання має бути обов'язково безпечним! Якими прекрасними не були б почуття, варто не забувати про відповідальність перед собою і своєю «половинкою».

Ці та інші способи створення щасливої родини обговорили близько 80 студентів інституту різних спеціальностей і тренер зустрічі – Андріана Костенко, координатор Гендерного ресурсного центру нашого університету. Юнаки та дівчата погодилися, що планування сім'ї – це можливість кожного відпо-

■ ЛІГА

ВИХОВУЄМО ЛІДЕРІВ

Уже третій рік у СумДУ діє школа лідерства та громадянської активності (ЛіГА), призначена для першокурсників, які прагнуть успішно реалізуватися в житті, досягнути значних результатів у кар'єрі. Тренери допомагають гуртківцям розкривати свій лідерський потенціал, дізнаватися про основи успішної проектно-діяльності та роботи в колективі, діляться секретами керівництва, налаштовують на шлях активного громадянського життя.

Цьогоріч тренінги відвідує понад 20 першокурсників із різних факультетів. Уже двічі вони ставали слухачами тренінгу «Підвищення особистої ефективності», що проводила Ірина Міхно, координатор соціального проекту «Марафон добрих справ». Тренер роз'яснювала студентам, як досягати цілей, звідки брати самомотивацію, як успішно будувати відносини в колективі. Прасков'я Сахно, викладач та практичний психолог СумДУ, проводила з гуртківцями тестування з визначення особливостей характеру, на основі якого давала кожному студенту поради, як потрібно самовдосконалитися, щоб досягнути успіхів і користуватися авторитетом у будь-якому

відално вирішувати питання про кількість і час народження дітей, можливість люблячих та щасливих стосунків з партнером, а також із тим, що планування складається з трьох простих кроків: піклуватися, дізнаватися, відповідально ставитися.

У підготовці життя молоді родини надзвичайно важливим є питання визначення часу народження дитини, але варто не лише планувати, а й робити все можливе для дотримання цього задуму. Саме тому значна частина семінару була присвячена засобам і методам контрацепції. Варто не забувати, що будь-які рішення, які стосуються здоров'я, потрібно завжди обговорювати із лікарем, адже всі ми унікальні й неповторні, відтак те, що чудово підходить друзям і близьким, для нас може виявитися шкідливим чи навіть небезпечним. Наостанок тренер по-

просила пам'ятати, що діти мають народжуватися бажаними й у бажаний час, а «попередження» завжди краще «лікування».

Подібні заходи, присвячені плануванню майбутнього, будуть проводитися в навчальних закладах Сумської області протягом року, вони покликані покращити стан репродуктивного здоров'я жінок та подружжя, а також допомогти всім бажаючим дізнатися більше про здоровий та відповідальний спосіб життя.

На фото: майбутні мамі; учасники семінару-тренінгу

**Марина Осюхіна,
аспірант кафедри
журналістики
та філології**

колективі. Про особливості командотворення, секрети розкриття лідерських здібностей та успішного керівництва розповідала студентка Ольга Тисячник, керівник школи ЛіГА, начальник відділу соціальної роботи зі студентською молоддю. Відбувалися зустрічі й з іншими тренерами, які продовжували думки попередніх і доповнювали інформацію про лідерство.

Зараз гуртківці працюють над створенням проектів та соціальних ініціатив. Розробляють мету, актуальність, шляхи реалізації, план роботи кожен своєї ідеї. Найближчим часом планується запросити професійного тренера, який пояснить усі нюанси роботи над створенням проектів, щоб студенти правильно оформляли свої ініціативи та, сподіваємося, реалізували їх.

За словами учасника школи «ЛіГА» Андрія Дубовика, першокурсника факультету ЕЛІТ: школа лідерів – це прекрасне місце для самовдосконалення, кращого пізнання самого себе, а також прекрасна дружня команда, що готова в будь-яку хвилину допомогти. Всі знання, отримані з тренінгів, настільки цікаві, що ми залюбки їх втілюємо на практиці. І засвоюємо краще, ніж лекції, бо з кожним працюють окремо, цікавляться його особистою думкою.

Після закінчення повного курсу школи «ЛіГА» учасники отримують сертифікат і багаж корисних знань, які, на думку гуртківців, обов'язково будуть застосовані на практиці.

**Марина Гончаренко,
відділ соціальної
роботи зі студентами**

■ СУМИ ЮВІЛЕЙНІ

КРИЗЬ ЧАС І ПРОСТІР

Цьогоріч Суми відзначають своє 360-річчя. Упродовж року «Резонанс» пропонуватиме матеріали про унікальні пам'ятки, які роблять обличчя Сум неповторним, не схожим на будь-яке інше. Одна з таких пам'яток – садиба Суханових-Сумовських, що дивом збереглася в самому серці нашого міста. Колись у цих стінах вирували бали, а нині – цілковита тиша. Крізь століття незримо постає історія не лише двох знаних сумських родин, а й України.

Відомо, що Микола Суханов був усиновленим племінником Дмитра Суханова, гласного Сумської міської Думи, багаторічного міського голови, купця першої гільдії, мецената. Після смерті рідного дядька Микола Олексійович став гідним спадкоємцем найкращих родинних традицій. Розкішний особняк, зведений коштом і клопотом Суханових у кінці XIX сторіччя, до сьогодні – найошатніша візитівка мальовничого слобожанського міста. Архітектурні доміанти ансамблю – на розі колишньої Думської та Петропавлівської – дві споруди: контора й житловий будинок. Поруч знаходилися стайні для коней. Садиба була оснащена за найсучаснішими технологіями. Наприкінці XIX століття такий маєток могли собі дозволити тільки дуже заможні люди.

Пізніше садиба перейшла у власність родини інженера залізничі Якіма Адольфовича Сумовського. Його прийомний син Оскар

Германович Гансен, вічний студент (зокрема і юридичного факультету київського Університету Святого Володимира), зажив слави пристрасного поціновувача творів мистецтва, живопису, старожитностей, меблів, бронзи, посуду.

Із маєтком Сумовських пов'язана й історія основних фондів Сумського художнього музею. За свідченням краєзнавців, раніше будинок і контору з'єднував підземний перехід. Начебто саме тут, у підземеллі, в буремні революційні часи Оскар Гансен переховував свою унікальну раритетну колекцію, частину якої встиг вивезти з Києва. У 1919 році безцінні твори мистецтва націоналізували.

За словами краєзнавця Сергія Тихенка, до 70 відсотків колекції порцеляни, старовинних печаток, інших речей нашого Сумського художнього музею – якраз із садиби Сумовських, із колекції Оскара Гансена. Сьогодні ці предмети старовини мають величезну цінність. «Якщо продати все майно всіх наших банків, думаю, вартість колекції нашого художнього музею перевищить виручену суму», – розповідає голова сумського історичного клубу ім. О. Булатовича.

Садиба, збудована за проектом харківського архітектора професора Михайла Ловцова вабить своєю довершеністю. Численна ліпнина декоративного характеру – арабески, гірлянди, панно із зображеннями знарядь праці – додають фасаду ошатності. Територія маєтку, як і раніше, в обрамленні справжнього витвору мистецтва – філігранної роботи чавунного паркану у вигляді рустованих стовпів із кованими ажурними ґратами. У радянські часи тут знаходився міськом партії. Нині господар маєтку – Інститут прикладної фізики Національної академії наук. Пам'ятка архітектури – закарбована в камені музика, що говорить крізь віки. Це й не дивно – над тим, що зроблено з душею, час безсилий.

Наталія Фоміна,
ЖТМ-41

■ КРАЄЗНАВСТВО

ІСТОРИЧНА
ПАМ'ЯТЬ ЯК
ФУНДАМЕНТ
ПРИЙДЕШНЬОГО

Упродовж років незалежності йде мова про необхідність такої національної ідеї, яка була б прийнята всім суспільством. Висловлював свою думку щодо цієї проблеми і Петро Тимофійович Тронько (1915–2011). Відомий історик, науковець, громадський діяч, він свого часу очолював редколегію 26-томної «Історії міст і сіл Української РСР»,

науково-документальної серії книг «Реконструю історію». Будучи заступником голови уряду України, керував проектами: створення й будівництва Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років» та Палацу культури «Україна» у Києві, Національного музею-заповідника козацтва у Запоріжжі, встановлення пам'ятників видатним історичним діячам, заснування державних заповідників та музеїв.

Торік відбулося нагородження започаткованою премією імені академіка Петра Тронька. Першим, відтак поки що єдиним, її лауреатом на Сумщині став доцент СумДУ Віктор Звагельський, автор численних наукових публікацій з історії, культури, охорони пам'яток, Упродовж 19 років є головним редактором наукового журналу СумДУ «Сумська старовина». Символічно що невдовзі після нагородження отримав з Києва схвалення й фінансування проект, підготовлений В. Звагельським. Він передбачає дослідження процесу функціонування історичної пам'яті на прикладі регіонального розвитку, що як складова загального явища відображає основні тенденції й може використовуватися для створення загальнонаціональної моделі пам'яті. Без останньої ж національна ідея, здатна об'єднати українське суспільство, навряд чи можлива.

Тема згаданого проекту – «Історичний розвиток порубіжжя Північно-Східної України як засіб конструювання загальнонаціональної моделі історичної пам'яті». Його актуальність обумовлена процесом становлення української політичної нації, який на сучасному етапі стикається з певними проблемами, зокрема з необхідністю подолання відцентрових тенденцій на рівні історичної свідомості частини громадян, які приводять до актуалізації негативних стереотипів (наприклад, розкол України на Схід і Захід) тощо. Уперше на теренах України розроблятиметься теоретична модель історичної пам'яті як складова національної свідомості громадян через дослідження регіональної історії. Серед виконавців – доценти СумДУ В'ячеслав Артюх, Валерій Власенко, Сергій Дегтярьов, Ніна Світайло, Володимир Садівничий, інші університетівці.

На фото: Віктор Звагельський
серед краєзнавців

■ ТВОЄ ЗДОРОВ'Я

СПАЙСИ:
ЩО ЦЕ ТАКЕ ТА ІЗ ЧИМ ІДЯТЬ?

Молодість, студентські роки, період життя, коли хочеться спробувати все. Іноді таке прагнення досить невинне і позитивне: втягнутися в новий вид спорту, освоїти музичний інструмент, взяти участь у конкурсі талантів тощо. Та іноді спроби незвіданого можуть обернутися саморуйнацією, як у Вайльдівського Доріана Грея. До негативних пошуків нових відчуттів можна віднести різні шкідливі звички, вживання наркотиків, а віднедавна – курільних міксів, тобто спайсів. Ці суміші – винахід американських учених. А сьогодні їх виробництвом займається здебільшого Китай. В Україні вони є свого роду новинкою, з'явилися всього три-чотири роки тому.

торних умовах. Виявлений у складі спайсів синтетичний каннабіноїд JWH 018 має у п'ять разів сильнішу дію, ніж марихуана.

Спайси зазвичай розфасовані в пакети, що містять по 3 грами суміші. Роздрібна ціна одного пакета – близько 60 євро. Комбінації діючих речовин у різних видах сумішей різняться. В інтернет-блогах можна знайти розповіді про сильні галюцинації, які викликає «спайс», коли людині, наприклад, починає здаватися, що вона ящірка. Лікарі стверджують, що вживання цих речовин може спровокувати шизофренію, самогубств і навіть припинення роботи серця.

Відомий випадок, коли 21-річний хлопець, який покурив «мікс», переплутав вікно з дверима і розбився, випавши з 8-го поверху. Як розповів Дмитро, 20-річний студент одного з вузів Сум, за своєю дією суміші подібні до марихуани. «У думках – абсолютна легкість, фарби стають яскравішими, хочеться веселитися, ні про що не думати». Лікарі стверджують, що систематичне куріння міксів призводить до безповоротних деструктивних процесів у центральній нервовій системі: знижується увага, погіршується пам'ять, сповільнюється розумова діяльність, з'являється схильність до депресій, суїциду.

Дія курільних сумішей із часом може назавжди змінити особу людини, призвести до тяжкої інвалідності, перетворити на наркозалежного хворого. Основною трудностю в лікуванні наслідків отруєння курільними сумішами є те, що в пацієнтів у крові не виявляються наркотичні речовини, а тому діагностувати отруєння та призначити адекватне лікування дуже не просто. За характером дії курільні суміші близькі до стимуляторів центральної нер-

вової системи, але за певної частоти вживання вони майже усі формують залежність. Причому не лише психічну, а й фізичну.

На сьогодні так звана «легальна марихуана» заборонена у низці європейських країн, а також у США, Японії та Росії. Хоча й із відставанням, Україна також заборонила легальний обіг міксів для куріння. Так, 15 жовтня уряд підтримав пропозицію МВС України внести всі наявні курільні суміші до переліку наркотичних засобів. «Ухвалено рішення уряду, згідно з яким усі курільні суміші додано до переліку наркотичних засобів. Ми досягли домовленостей із прем'єр-міністром, що цей перелік оновлюватиметься щомісяця, щоб ми могли стежити за всіма хитрощами торговців зіллям», – заявив міністр внутрішніх справ Арсен Аваков.

Але головна проблема в тому, що виробники та розповсюджувачі наркотиків і курільних сумішей не дрімають. Вони постійно розвиваються у своєму прагненні обійти закон. Продавці курільних сумішей нині дуже активно, часто використовуючи інтернет-ресурси, рекламують свій товар тепер уже як корм для риб, солі для ванн, добавки для росту рослин, порошки для виведення плям, засоби захисту від комах тощо. Так, у деяких містах курільні суміші маскують під корм для екзотичних риб із такими назвами, як «Піранья», «Скат», «Акула». При цьому вартість такого «корму для екзотичних риб» у сотні разів дорожча за звичайний акваріумний корм, а самі кіоски та магазини змінили свої назви, наприклад, «Ароманія» на «Зооманія».

Звісно, пробувати «курнути» такі речі чи ні – справа кожного. Але в пошуку нових відчуттів можна ненароком загубити себе. Можливо, цікава подорож чи стрибок із парашутом принесе більше приємних відчуттів, ніж забитий косячок. Наслідки абсолютно різні.

Алла Треус, ЖТМ-41

МИННЕСОТА: IMPRESSIONS BY WINTER 2015

Миннеаполис... Пять лет назад побывала тут солнечной осенью, оставшейся в сердце навсегда... Сейчас посетила зимой — такую же показал Скотт Фицджеральд в «Зимних мечтах», где она «...точно огромное белое одеяло, падала на Миннесоту»... Другая страна, другой континент, другой язык и люди. Другой мир! Самые яркие впечатления — словно калейдоскоп.... Что запомнилось прежде всего?

Государственная символика. Везде: у различных учреждений, предприятий, торговых точек и даже частных домов — государственные флаги, иногда их несколько.

Культура общения. Всюду можно увидеть приятные, улыбающиеся лица, услышать приветствия «hi!», «hello!». На дорогах — вежливые водители, которые пропустят на переходе, улыбнутся, поздороваются. В общественных местах наиболее употребляемые слова — «excuse me», «sorry».

Внешний вид. Американцы мало обращают внимание на красоту одежды. Главный принцип — удобство. Женщины в основном носят брюки, футболки, полуверы, кроссовки или сапоги без каблучков. Любят изделия ручной вязки: шапочки, свитера, гетры. Еще один принцип — ухоженность. Не принято два дня подряд ходить в одной и той же одежде. Прически и укладки — не главное, важны чистые волосы.

Многие люди — и мужчины, и женщины, и подростки — носят очки. Американцы, несмотря на сильный мороз, одеваются легко, поскольку практически не находятся на улице. В машинах тепло. Переход от машины до супермаркета или работы составляет не больше минуты. Если кому-то холодно, то может надеть две легкие куртки.

Транспорт. В зимнее время пешеходов практически нет, разве что редкие любители собак выйдут выгулять питомцев. Все ездят на машинах. Из общественного транспорта — автобусы, трамваи. Очень распространены школьные автобусы. Видела машины с названием «student driver». В летнее время у студентов главный вид транспорта — велосипед.

Большое. Разнообразное. Упрощенное. Сокращенное. Здесь все большое: гигантские небоскребы; огромные супермаркеты, большие машины; многоэтажные парковки; крупные люди; громадные порции и т. д. Одного салата в ресторане хватит на пятерых. Есть места, где подают килограммовый стейк. Если человек съедает его в течение часа, ему бесплатно приносят еще один. Есть определенные дни и часы в кафе, когда продают десерт за полцены или дают в подарок.

В аэропорту решила заказать маленькую чашечку кофе. Оказалось, что маленькая

чашечка — это не 30 грамм эспрессо, как в Борисполе, а поллитровая чашка! Кроме того, они отличаются как по вкусовым качествам, так и стоимостью (в Борисполе — 40 грн, в Миннеаполисе 1\$ 25 центов).

В супермаркетах много полуфабрикатов, из которых можно приготовить очень быстро любой кулинарный шедевр. Покупки тут делают в больших количествах, тележки — размером чуть ли не в пол-автомобиля (попробуй такую с продуктами потолкать — особое умение нужно!).

Американцы любят все упрощать. У них сокращенный язык — вот и представьте, как можно понять американский детский, да еще и сокращенный язык. Имена они произносят так: Тамара — Там, Мелания — Мелли, Мел, Луис — Лу и т. д.

Книги. Образование. Информация. У американских школьников большие учебники. Помните тома Большой Советской Энциклопедии? Вот такие же. Видела школьницу, которая несла портфель почти такого же веса, как и она сама. Учебники красочные, много иллюстраций, схем, графиков. Чуть поменьше учебники студентов, но тоже не из «тонких» — чуть ли не в 1000 страниц каждый, напечатанные мелким шрифтом! И все же при таком отношении к учебной литературе не каждый американец знает, где искать на карте Украину. Сестра Тамара рассказывала, что когда она приехала в Миннеаполис и проходила языковые курсы, ее куратор искал страну, откуда она прибыла, в Африке! Далеко не каждый американец выезжал за пределы страны и даже своего штата! Из-за дороговизны образования многие родители в школе выбирают для своих детей предметы, необходимые для изучения, а математика и английский являются обязательными. Американцы изучают непосредственно лишь то, что им нужно по своей профессии, поэтому знания таких предметов, как география и литература, бывают необязательными.

Я побывала в гостях у американской семьи, родные которой в середине прошлого столетия прибыли сюда из Житомира. Старшее поколение — 90-летние люди — вспоминают Великую депрессию, главные события мировой истории, родословную. Их дети — люди средних лет — состоявшиеся талантливые врачи, преподаватели, менеджеры — с большим вниманием следят за происходящими событиями в мире.

На мой вопрос — знают ли они Уолтера Дюранти, журналиста газеты «Нью-Йорк Таймс», награжденного Пулитцеровской премией, который в 30-е гг. работал в Москве и подавал извращенную информацию — ни один из присутствующих не ответил положительно. Интересно было узнать, кто из американских писателей им наиболее симпатичен. Ответ просто обескуражил — почти никого не знают. Все точки над «i» расставил 27-летний Спенсер, который не открыл мне Америку, но помог своим родственникам, сказав, что США — огромная страна, в которой представлены различные нации и национальности, культуры, религии, у всех свой менталитет и у всех свои предпочтения в литературе в том числе. Гости в ответ заинтересовались, кого из американских авторов читают в Украине. Лишь после того, как я назвала имена Марка Твена, Джека Лондона, Ф. Купера, С. Фицджеральда, Т. Драйзера, Э. Хемингуэя и других, они закивали головами и согласились, что это действительно великие писатели.

И все же любовь к печатным изданиям тут присутствует, о чем свидетельствуют маленькие ларечки с различной литературой, где каждый желающий может взять книгу, а вместо нее положить свою. В общественных местах стоят автоматы для продажи газет. Есть магазины уцененной литературы. В ка-

ждом супермаркете не только продаются, но и бесплатно раздаются газеты и журналы. Реклама — это обязательный элемент любого магазина, кафе, ресторана. В аэропорту на столиках стоят планшеты, вмонтированы телевизоры и т. д.

Отношение к текущим событиям. Американцы очень обеспокоены событиями в Украине, спрашивают о происходящем в нашей стране. Мой визит в Миннесоту пришелся на время, когда весь мир внимательно следил за событиями во Франции, где террористы расстреляли сотрудников еженедельника «Charlie Hebdo»). Наблюдала негодование представителей всех партий США, когда их президент Барак Обама не полетел 13 января принять участие в Марше мира! А вот один из младших членов семьи, Луис, который изучает фотожурналистику в университете Миннесоты, был раздосадован, что ему не удалось взять билет на самолет во Францию, чтобы заснять тот самый марш.

«Большая деревня». Мысленно возвращаюсь в «большую деревню» — именно так называют Америку. И чем не деревня? Домики — как на картинке, все разные, красивые, не найдешь и двух похожих. Еще украшенные гирляндами крыши, деревья, кустарники после празднования Рождества.

Я делала снимки, чтобы оставить в памяти эту чудо-зиму. Удивительно, что в посадках часто появляются олени и не боятся людей, а люди специально для них выносят еду. Мы с Меланией несколько раз оставляли для них на скамейках морковь. Смело друг за дружкой по деревьям прыгают белки. Видела, как они перебежали через дорогу и потом носились, перепрыгивая с ветки на ветку. А летом, по рассказам Тамары, зайцы забираются в огородики поесть капусты.

Газетні автомати

Апартаменты. Хочу рассказать о жизни человека в апартаментах. Зачастую это дом в несколько этажей, имеется два выхода, средства противопожарной безопасности, большой грузовой лифт. Везде пол покрыт ковровым покрытием. В коридоре стоит запах корицы. Жильцы имеют два ключа: один от квартиры, вторым открывают вход в дом, гараж, прачечную, тренажерный зал.

Стоянка для автомобиля находится в подвале, здесь же контейнеры для мусора двух видов, на нижних этажах — прачечная, тренажерный зал, в вестибюле — растения, кресла, столик, журналы, картины. У входа в дом — реклама о данных апартаментах.

Стирать белье можно в любое время, однако стирка платная. 1 \$ и 75 центов нужно заплатить за 30-минутную стирку в одной машине и такую же цену за часовую сушку.

Причем белье достают уже сухое, теплое и не требующее утюжки, если вы правильно его поместили.

В любое время жильцы могут бесплатно заниматься спортом. В зале — около десяти различных тренажеров, гири, коврик, гимнастический шар, вода для питья, кондиционер, влажные салфетки, чтобы каждый мог после себя протереть тренажер. В лыжные и беговые тренажеры вмонтированы телевизоры. Около дома — стадион, площадка для игры в теннис, детская площадка, беседка, большой павильон для проведения общественных мероприятий, туалеты, питьевая вода.

«Коммунизм». Удивил так называемый американский «коммунизм». Представьте себе, что вы сделали покупку через Интернет. Вам ее доставят на дом, легонько постучат в двери и уедут. Если вы дома, можете сразу забрать, если же на работе — ваша покупка будет вас ждать под дверью хоть частного дома, хоть квартиры, и никто ее не заберет! Если вы приобрели не тот товар, всегда можете его поменять или вернуть.

Кстати, в ресторане, пока ожидаете заказ, вам обязательно принесут воду со льдом или кофе в кружке-термосе, а также хлебобулочные изделия собственной выпечки, различные сладости, желе и т. д. В итальянском ресторане перед уходом вас угостят маленькими шоколадками с мятой. Пока вы сидите за столом, официант никогда не станет собирать посуду, не спросив позволения. Если осталась еда, вы можете ее забрать с собой, ее упакуют или принесут для нее контейнеры.

«Mall of America». Огромный центр «Mall of America» расположен недалеко от международного аэропорта Миннеаполис/Сент-Пол. Это самый крупный торгово-развлекательный центр в США. Я узнала, что до его появления молодые люди назначали свидания в аэропорту. Теперь молодежь встречается в «Mall of America», который насчитывает 520 магазинов, развлекательный тематический парк «Nickelodeon Universe», аквариум «Underwater Adventures Aquarium», кинотеатр с 14 залами, центр «LEGO» и более 20 ресторанов. Ежегодно этот центр посещают около 40 миллионов человек. Мы с сестрой и племянницей — тоже в их числе. Весело и незаметно провели воскресный день. Карусели и аттракционы — для всех возрастов. На одних можно и с детьми покататься, на другие — не каждый взрослый осмелится сесть.

Кинотеатр «АМС». В следующий выход побывали мы и в кинотеатре «АМС». Много залов, торговых точек, красочная реклама, несомненный поп-корн в любых количествах и на любой вкус. Оказывается, приобрести билет на один сеанс, нечестный зритель может здесь провести целый день, переходя из одного зрительного зала в другой.

Капитолий. Улетала я с легким сердцем. Пообщалась с родными, провела свой маленький отпуск, встретила новый 2015 год, отпраздновала юбилей. Причем впервые в жизни — со свечами. Интересно, что свечей зажигают на одну больше — считается на удачу! И цветов дарят четное количество. В юбилейный день побывали с сестрой в Сент-Поле — столице Миннесоты. Посетили Капитолий — симбиоз верховного суда и законодательного органа штата. До купола Капитолия — 40 метров. Это один из самых высоких куполов в Америке. Красиво и торжественно здесь.

Скучая по своим американочкам, но всегда помню слова из детского стихотворения:

Ми спитали журавля:
«Де найкраця земля?»
Журавель відповідає:
«Краце рідної немає!»

ALTER-EGO

Вмістити тайнство краси...

Відбулася церемонія нагородження переможців конкурсу віршів та художнього перекладу «Alter-Ego», що проводився кафедрою германської філології СумДУ. Визначали переможців за 5 номінаціями, а саме: вірші українською мовою, вірші російською, художні переклади з англійської, художні переклади з німецької та вірші англійською мовою.

Тетяна СКЛЯНИЧЕНКО

* * *

Ти любиш зиму, я – люблю весну.
Іскриста велич... Ніжне воскресіння...
Ми вдвох торкнули зоряну струну,
Яка тремтить незаймано й нетлінно.

Ми вдвох. І тиша. Хто б тут не злетів?
Тече по серцю струм перестороги:
О скільки часу щастя, скільки днів
Відміряв Бог нам без жалю й тривоги?

О скільки часу? – Вічна таїна,
Годинник, календар – усе на потім.
Є тиша. Й ми. Й незаймана струна.
А решта – в когось іншого в турботі.

Холодний сніг і квітів пелюстки,
Приходь у думку. Завжди відчиню,
Холодний сніг. Зігрітий на віки.
Ти любиш зиму, я – люблю весну.

* * *

Вогненну зірку на стеблі приніс,
Вона червоно в душу задивилась.
В очах твоїх тривог осінній ліс
І золота любов сплелись, зріднились...
Порушниця обітниць – зустріч наша:
Ми ж слово один одному дали,
Що погляди глибокі та гарячі
Не зіллються в один – та не змогли.
З тобою не вдалось нам не зустрітись,
Хоча, здавалось, заросли стежки
Та де ж від того погляду подітись?
Пішли ми вздовж вогненної ріки.

Наталія ПИЩИК

СВІТ БЕЗСМЕРТНИЙ

Для людей в слові «завтра» захована таїна,
Та коли зійде сонце, це теж стане явним знов.
Але є кілька літер, що вічно гримлять, – «війна»,
Але є кілька літер, що вічно бринять, – «любов».
Мудрість істин шукати, опору земну і твердь,
Чи наосліп іти, шлях будуючи тільки свій?
Але є кілька літер, що всіх прирівняють, – «смерть»,
Але є кілька літер, що рухають військо, – «в бій»,
Є далекі стежки, для відвертих удвох розмов,
Кольорові міста, де не знають війни та чвар...
Світ безсмертний, допоки ми боремось за любов.
Мабуть, треба, щоб хтось і за неї повоював.

ТАЇНСТВО КРАСИ

Шикують у безликі нас ряди
І морські хвилі мертві і схологі,
І видають нам довгі сірі долі,
І стежку оповиту дротом – йди.
Не догоріти, не знайти вогню,
Вогонь для інших: тих, хто височіє.
Ми гаснемо, а сонце червоніє,
Щоб впасти у розорану ріллю.
Щоб відродитись, мов життя нове,
На роздоріжжі «вічно» та «ніколи»,
А хвилі мертві. Мертві і схологі,
А тіло тепле. Тепле та живе.
В нас очі сірі, спрагли до краси:
Краси вогню і племінного жару.
Ми в сірих робах. Брудно-сірі хмари,
Й до сонця йти крізь гори та ліси,
Й просити іскри. Йти безперестанку,
Довше, ніж вік людський, крізь смертний час,
Щоб проростити зерна сонця в нас,
Щоб потонуть у синіх хвилях ранку
І виринуть. Торкатися роси
І сонце цілувати, розпашіле,
І дивуватись, що колись не вміли
В собі вмістити тайнство краси.

За результатами оцінювання конкурсних робіт, проведеного журі, до складу якого входили: І. К. Кобякова – завідувач кафедри германської філології (голова журі); С. О. Швачко – завідувач кафедри теорії та практики перекладу; доценти кафедр германської філології й теорії та практики перекладу О.В. Попова, О.В. Ємельянова, О.М. Медвідь, О.О. Жулавська та В.Д. Мовчан, а також В.В. Чубур – ст. викладач кафедри журналістики та філології, член Національної спілки письменників України, визначені переможці та призери конкурсу.

Крім сумських студентів, свої твори на конкурс надіслали представники престижних вишів з Києва, Львова, Харкова, інших українських міст. Усього понад 200 добірок творів із 37 вишів України. Наприклад, перше місце у номінації «вірші російською мовою» посіла Ольга Гладка з НТУУ «Київський політехнічний інститут», а в номінації «художні переклади з німецької мови» перемогла Анастасія Пищолка з ХДУ, друге місце в Роксоляни Стасенко з ЛНУ ім. Івана Франка.

Звичайно, серед переможців є представники й СумДУ. Пропонуємо читачам добірку творів деяких із них. Зокрема – Наталії Пищик, Тетяни Скляниченко. До речі, остання нещодавно видала першу свою збірку лірики «Незаймана струна» (видавництво «Університетська книга»). Бажаючи можуть ознайомитися з її змістом і навіть придбати в літературній вітальні бібліотеки СумДУ.

БАДМІНТОН

СПОРТ,
РОЗВАГА ЧИ СЕНС ЖИТТЯ?

«Королівська гра» в Англії,
«Ойбане» в Японії, гра з яблуком
у Франції чи з пір'ям в Індії –
здавна захоплювалися бадмінтоном
у різних країнах світу, особливо
аристократи. Наприклад,
збереглися гравюри XVIII століття,
на яких зображено навчання
Катерини II гри у волан з французьким
майстром.

Сьогодні бадмінтон здається розвагою, хобі, але аж ніяк не видом спорту, який, до речі, вимагає неймовірних зусиль та спортивних навичок. Напевно, більшість і не здогадується, що бадмінтон визнаний олімпійським видом спорту і вважається одним із трьох найскладніших за фізичними навантаженнями. Пульс професійних гравців може досягати більше 200 ударів за хвилину. Спортсмен під час повноцінної гри має продемонструвати

витривалість, хитрість та відмінну фізичну підготовку – під час одного матчу гравець пробігає близько 9 000 метрів. Ще один цікавий факт: максимальна початкова швидкість волану – 421 км/год, результат зафіксований у Книзі рекордів Гіннеса.

Зародження бадмінтону в СумДУ розпочалося ще в 1970-х роках. Орест Коваль, відомий як організатор музичних фестивалів Bach-fest, Organum, Jazz-fest та Livadia-fest, приїхавши на роботу зі Львова, намагався зацікавити сумчан улюбленим видом спорту. Разом із тодішнім завідувачем кафедри фізичного виховання Юрієм Берестом вони відкрили першу в місті секцію з бадмінтону. Незважаючи на труднощі, команда бадмінтоністів, тоді ще філії Харківського політехнічного інституту, удосконалювала навички, поповнювалася новими студентами, почала здобувати перемоги в різних змаганнях.

До збірної в різні часи входили представники викладацького складу університету: завідувач кафедри технології машинобудування, верстатів та інструментів, про-

фесор Вільям Залога, доцент кафедри прикладної гідроаеромеханіки Олександр Котенко, доцент кафедри електроніки і комп'ютерної техніки Юсіф Фахрат-Огли Самедов та інженер цієї кафедри Ірина Бражник, інші. Згодом до них долучилися професор Медичного інституту Віталій Сікора та доцент Анатолій Шепелєв.

З 2010 року бадмінтоністи університету починають брати участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях. У травні збірна СумДУ вперше взяла участь у міжнародному турнірі серед ветеранів, який проводився в Євпаторії. Не забарилися й перші успіхи. Антоніна Сірик, викладач кафедри фізичного виховання і спорту, та Оксана Гладченко, викладач кафедри іноземної мови, займають спочатку III місце у Кубку Галичини в лютому 2011-го, а влітку підкорюють п'єдестал

пошани на Всеукраїнських змаганнях у Севастополі та виборують золоту першість у престижному міжнародному турнірі «Кубок Чорного моря». Команда СумДУ є незмінним переможцем першості Сум і серед студентів, і серед викладачів.

Зараз студентсько-аспірантський склад секції біатлоністів тренує керівництво на суспільних засадах здійснює Антоніна Сірик. До речі, нещодавно у складі збірної ветеранів СумДУ вона та Оксана Гладченко отримали декілька нагород, серед яких є і золота.

Тепер у СумДУ для багатьох бадмінтон є улюбленим видом спорту. А Орест Коваль, який починає цей рух разом з Юрієм Берестом, можна часто помітити в стінах СумДУ на тренуваннях. У його очах віддзеркалюється азарт та ейфорія – наслідки щойно завершеної гри: «Гра в бадмінтон – зізнається він, – допомагає, коли проживаєш складний життєвий період. Якщо сили згасають – ми стаємо лінєвими. У пошуках наснаги, буває, ходиш у зал, біжиш за воланом й забуваєш про втому. Такий рух допомагає відновити не лише фізичний тонус...».

Альона Дмитренко,
група ЖТ-11

■ «ТАЛАНТ – INTERNATIONAL»

НА ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СВІТОМ

Отримавши довгоочікувані дипломи, випускники вітчизняних вишів жваво покидають рідну альма-матер. І лише опинившись у вирі дорослого життя, можуть гідно оцінити всі переваги незабутніх студентських років. Тоді, полишивши дорослі турботи на потім, колишні студенти повертаються до університету, щоб згадати минуле, поділитися розповідями про власні досягнення із колишніми наставниками, зустрітися зі старими друзями...

Набагато важче реалізувати ностальгію за роками студентства випускникам, які по закінченні навчання повертаються до рідного дому, що знаходиться далеко за межами України. Але Сумський державний університет втілює в життя й такі мрії. Так, під час прове-

дення в середині березня мистецького шоу «Талант-International» його учасники просто на сцені зв'язувалися зі своїми друзями із Азейбарджану, Китаю, Росії, Туреччини й Туркменістану.

Приятелі, які знаходилися по той бік екрана, не стримували захоплення від онлайн-зустрічі: говорили, що сумують за Україною та СумДУ, висловлювали вдячність викладацькому складу університету за отримані знання та навіть проводили міні-екскурсії визначними місцями дорогих серцю міст.

Щоб не дати гостям засумувати, повністю поринувши в атмосферу ностальгії, наші іноземні студенти розбавили дійство яскравими національно забарвленими виступами. Пісні, танці, неперевершений гумор від колоритної інтернаціональної команди КВН «3 акцентом» – усе це зробило свято незабутнім та унікальним.

Крім того, до участі в дійстві залучилися іноземні студенти із Сумського державного педагогічного уні-

верситету та Сумського національного аграрного університету. «Свято було вражаючим, – коментує учасник шоу студент факультету іноземної та слов'янської філології СумДПУ Фуркан АКАЛІН, що прибув із сонячної Туреччини.

– Особливо вразила новаторська ідея спілкування по Skype. Було приємно побачити хлопця, що переказував вітання із моєї отчої сторони. Таке враження, що я вмить перенісся за тисячі

кілометрів і опинився вдома!».

До того ж за традицією минулих років іноземні студенти порадували гостей шоу дегустацією екзотичних кухонь. Представники 13 країн пригощали очних поласувати незвичайними стравами.

«Я обожнюю, коли мої будні розфарбовуються у яскраві кольори, – не стримує захвату від шоу першокурсниця спеціальності «Журналістика» Галіна КОРЯВКО. – Сьогодні я отримала неймовірний заряд позитиву. Адже не щодня вдається здійснити подорож десятками країн, не виходячи за межі університету. На мою думку, подібні дійства мають неабияке значення як для кращої обізнаності студентів про традиції інших

народів, так і для створення єдиного дружнього колективу, який не знає проблем расової нерівності та поважає звичай ближнього».

Тож будемо сподіватися, що організатори «Талант-International» не зупиняться на досягнутому та з року в рік будуть привносити нові ідеї у проведення свого мистецького дітища. Бо завдяки саме їх фантазії ми здатні постійно тримати зв'язок із неосяжним світом!

Вікторія Бардак, МДМ-41

■ НАЗУСТРІЧ 1 КВІТНЯ

ВИБРАНІ «РОДЗИНКИ»

Своє вітання читачам «Резонансу» надсилають уславлені команди КВН

«3 АКЦЕНТОМ»

(збірна іноземних студентів СумДУ):

- Самая частая игрушка в африканском киндер-сюрпризе – страусенок.
- Дискотека в ночном клубе «Сальвадор» больше напоминает очередь в объединенное посольство Нигерии и Саудовской Аравии.

- Студент из Шотландии подозревает, что в озере возле СумГУ живет Лохнесское чудовище, иначе как еще объяснить так часто используемое в лексиконе сумчан слово «лох».
- Скрытая функция у кофейного аппарата в Г-корпусе: когда готовится кофе для азербайджанца – на аппарате появляется надпись: «Спасибо за выбор, давай, до свидания».
- Настоящий кавказец, когда танцует лезгинку, может набрать смс, не до-

ставая мобильный телефон из заднего кармана джинсов.

- Только в китайской автошколе ученик может незаметно поменяться местами с учителем.
- Учитель математики на охоте все сделал правильно: выстрелил дробью, в результате осталось 2/3 медведя.
- Китайский чемпион по прыжкам в высоту не смог прыгнуть выше Бубки, хотя тот даже присел.
- Учителем рождаются, трудовиком становятся.

«РЕНЕССАНС»

(молодіжна збірна СумДУ):

- С маленьким Брюсом Виллисом никто не хотел играть, потому что он всегда тушил петарды за 3 секунды до взрыва.
- В турецкие отели приходят самые большие счета за электроэнергию, потому что там все включено.
- Виктор Павлик – единственный певец, который записывает альбомы ручкой.

- Парадокс. Сын Абрамовича учится в третьем классе, а на Мальдивы летает в первом.
- Работники дихлофосного завода – единственные люди, у которых нету своих «тараканов в голове».
- Справжній українець не лякається фільму «Дзвінок». Ми на «Міс ПТУ» ще й не таке бачили.
- Не один политик, рассказывая о своих предвыборных обещаниях, не может чихнуть.
- Школьник – бунтарь решил пойти против системы и не решил ее.
- Забывчивые родители отвезли в село Игоря, а забрали уже Игоря Анатолиевича.

«ЛЮБИМАЯ»

(жіноча збірна СумДУ):

- Когда девушка первый раз варила борщ, то пожарила картошку.
- В Сумах прошел гей-парад и бесследно исчез на подходе к Пришибу.
- Дура сломала все кнопки на пульте, пытаясь переключить каналы на компьютере.

- «Почему он не сенсорный?» – что-то заподозрила Тамара, когда ей подали Нокиа 1100 и яблоко.
- Если мальчику нравится девочка, то он покупает ей пирожок с картошкой, а если любовь – то беляш.

***

- Девочки, а я села на диету!
- Ха, тебе давно пора!
- Я села на умную диету!
- Это как?
- Я ем книги!

***

- А я Юля! Профессиональная модель!
- Ха-ха!
- Чего ты ржешь?
- Да какая ты модель? Ты свои параметры видела?
- Я демо-версия! Хочешь полную – покупай лицензию!

ВСТИГНИ РЕАЛІЗУВАТИ СЕБЕ!

На фестивалі соціально-педагогічної реклами «Фенікс», що проходить у СумДПУ ім. А.С.Макаренка, срібним призером стала робота другокурсниці ІФСК Олени Касьян «Встигни реалізувати себе», що спрямована на популяризацію раціонального використання часу.

«РЕЗОНАНС»
газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг – 2 друківані аркуші,
приведені до 8 полос формату А-3.
Віддруковано: ПБКФ «МакДен»,
м. Суми, вул. Тополянська, 16.
Адреса редакції:
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1107, 1110.
Телефони: 687 850; 33-02-25.

Шеф-редактор
Олена Ткаченко
Редактор
Василь Чубур
Коректор
Ніна Гавриленко
Відділ інформаційно-редакційної діяльності

Автори фото:
Людмила Дудченко,
Артем Саєнко